

גליון 437

ערש"ק פ' תזריע - החודש
שבוע פרשת מצורע | ה'תשע"ט

ששונה הלכות

גיליון שבועי

יו"ל ע"י מכון הלכה חב"ד (ע"ר)

משולחן ההלכה

מאת הרב משה קורנוויץ

רב קהילת חב"ד הר יונה, נצרת עלית <

בדין המתנה בין בשר לחלב

ממתי מחשבים את זמן ההמתנה בין בשר לחלב מגמר הסעודה או מהברכה?

מסופר בגמרא שהיו שהקפידו שביום שאכלו בשר לא אכלו כלל מאכלי-חלב, ולעומתם היו שהקפידו שרק באותה הסעודה שאכלו בה בשר נמנעו מחלב ומוצרי, אך בסעודה שלאחריה כבר אכלו מאכלי-חלב. ולמעשה, כך נפסק להלכה, שאין לאכול בשר וחלב באותה הסעודה, וגם כשעברו שעות רבות יש לסיים תחלה את הסעודה ולברך. לאחר שסיימו את סעודת הבשר ועבר הזמן שבו ממתנים בין ארוחה לארוחה מותר לאכול חלב.

ונחלקו הראשונים בשיעור זמן זה, וכתבו ראשונים רבים שהוא 6 שעות וכך נהוג כיום למעשה. שיעור זמן ההמתנה נחשב מסוים אכילת הבשר בפועל, גם אם חלף עוד זמן עד שסיימו לחלוטין את הסעודה וברכו.

מי שרק טעם בשר האם עליו להמתין 6 שעות לפני אכילת חלבי?

אמרו חכמים "אכל בשר אסור לאכול גבינה". ונחלקו הראשונים בטעם ההמתנה בין אכילת הבשר למוצרי החלב, יש שסברו שעטם ההמתנה הוא מפני הבשר שנותר בין השיניים, שלא יבוא לאכול את מאכלי החלב כשהבשר בין שיניו. לעומתם יש שסברו שטעם ההמתנה הוא משום שלאחר האכילה נמשך טעם מן הקיבה.

למעשה אנו מחמירים כשתי השיטות וממתנים 6 שעות גם אם רק לטעם מבלי לבלוע, וכן ממתנים גם אם רק בלע מבלי

1. חולין קה, א וברש"י שם; רא"ש פ"ח ס"ה; טוש"ע ונ"כ י"ד ספ"ט.

ללעוס. אך מי שרק טעם מבלי ללעוס ומיד אחר כך פלט את מה שבפיו מבלי לבלוע כלל, אינו צריך להמתין 6 שעות קודם אכילת מאכלי החלב.

בשר שנמצא בין השיניים לאחר המתנה שש שעות, האם יש להמתין שוב?

מהאמור בתורה על השליו "הבשר עודנו בין שיניהם", למדו חכמים השלכה מעשית: מכך שהתורה מכנה את השאריות שבין השיניים כ"בשר", משמע שמוגדר כ"בשר". ולכן לעניין ההמתנה בין אכילת בשר לאכילת מאכלי חלב, נחשב כבשר, ויש להמתין ביניהם.

אלא שכתבו האחרונים, שאם נותר בשר בין השיניים לאחר 6 שעות, יש להוציאו מהפה לפני אכילת מאכלי חלב, ובאם הוציאו מהפה אין צורך להמתין 6 שעות, כיוון שחישוב השעות הוא רק משעת אכילת הבשר, ולמדו זאת מהפסוק בתהילים "עוד אכלם בפיהם", המתאר את קברות התאוה כשקיבלו ישראל את השליו. אך אם לא הוציא מהפה את חתיכת הבשר שבין השיניים, אלא בלע אותה, ראוי להמתין 6 שעות משעת הבליעה.³

2. חולין קה, א וברש"י שם; רמב"ם הל' מאכלות אסורות פ"ט הכ"ח; טוש"ע ונ"כ י"ד ספ"ט.

3. במדבר יא, לג; תהלים עח, ל; חולין קה, א; רמב"ם הל' מאכלות אסורות פ"ט הכ"ח; טוש"ע ונ"כ י"ד ספ"ט; פלתי סי' פט ס"ב; חידושי הפלאה"ה י"ד ספ"ט סק"א.

האם מותר בשבת להתנדנד על גבי ערסל המחובר לעץ? ראה מדור 'הלכה יומית'

שואל ומשיב

סמס
לרב

הרב אברהם הרניין <
הוצאתי את תפילין של יד נדי להניח
אותם, ונזכרתי שלא התעטפתי עדיין
בטלית, מה נכון לעשות קודם?

במקרה זה יש להניח תפילין קודם, ואחר כך להתעטף בטלית.

שו"ע אדה"ז סי' כ"ה ס"ג

הרב משה קורנוויץ <
האם יש עניין לאפות חלות בבית לכבוד
שבת?

יש עניין, משני טעמים: א. כבוד השבת - שהחלות טובות יותר. ב. תיקון חטא חוה - על ידי הפרשת חלה.

רמ"א סי' רמ"ב ס"א ובמג"א ס"ק ד, שו"ע אדה"ז שם ס"ב

הרב שלמה יצחק פראנק <
כאשר היולדת והתינוק אינם בבית, והאב
אצל חמיו, היכן עושים את השלום זכר?

אפשר לעשות את השלום זכר' היכן שאבי הבן נמצא ואין צורך בנכוחות התינוק.

אוצר הברית (מהדו"ב) פ"ז

הלכה יומית

שימוש במחובר לקרקע בשבת <

ראשון | טיפוס על עץ בשבת

אחת המלאכות שהיו במשכן הינה מלאכת הקצירה, שהיו קוצרים את הצמחים של הסממנים שצבעו בהם את העורות. מכאן למדו חכמים שמלאכה זו ותולדותיה נאסרו בשבת, ובכללה נאסרה התלישה בשבת. ועשו סייג למלאכה ואסרו להשתמש באילן בשבת, שמא תוך כדי השימוש בו יבואו לתלוש ממנו. ולכן אסרו לעלות על האילן בשבת. ואפילו מערב שבת אסרו לעלות על העץ על מנת לשהות עליו בשבת, שבהישארותו עליו הוא משתמש בו. ומי שעלה על העץ בשוגג מותר לו לרדת בשבת. אבל אם עלה בשבת במזיד על האילן, קנסו אותו חכמים שלא ירד ממנו עד צאת השבת. ויש שכתבו שאם הוא יכול לרדת בקפיצה מבלי להשתמש בעץ, מוטב שיעשה זאת, שכן אם יישאר על העץ כל השבת, ישנם סיכויים גדולים שינענע את העץ ולכן מוטב שירד, ובפרט אם התיישב בשבת על גזע נמוך עליו לקום ממנו מיד ולא להישאר עליו.

האם מותר בשבת ללכת או להתיישב על גבי דשא?

שני | הליכה על עשבים בשבת
אף שאסרו לעלות על האילן בשבת, וכן אסרו להזיזו מפני שהוא מוקצה, עם זאת, לגעת בו מותר ובתנאי שלא יזיז האילן ע"י נגיעתו, ולכן מותר להישען על אילן חזק ובריא שכן בוודאות לא יזיזו ע"י כך. ויש אומרים שזהו בתנאי שלא נשען חזק. ובארו הפוסקים שאיסור השימוש

במחובר בשבת הוא באילן או בדומה לו, כגון שיחים שיש להם ענפים קשים, אולם על מיני עשבים רכים לא גזרו. לפיכך אף שאסור להזיז עשב רך בידיו מפני שהוא מוקצה, מותר לשבת על הדשא למרות שעל ידי כך היושב מזיז עשבים. וכן מותר ללכת או לרוץ על גבי עשבים בשבת אפילו כשהוא יחף, ולמרות שיתכן שבדרך הליכתו יידבקו עשבים לרגליו וייתלשו, משום שההולך אינו מתכוון לכך וגם אין הכרח שיתלוש עשבים. אבל כאשר ברור שייתלשו עשבים בדרך הליכתו (כגון שהם ארוכים וגבוהים והולך מהר), אין ללכת עליהם.²

האם מותר בשבת להריח צמחים ריחניים המחוברים לקרקע?

שלישי | תליית חפצים על עץ בשבת
אסרו חכמים להניח חפצים על העץ או לקחת חפצים שהיו מונחים עליו, ואפילו אם היו מונחים שם מערב שבת. כמו כן כתבו הפוסקים, שיש להזהר שלא להניח על האילן בערב שבת חפצים שצריכים להשתמש בהם בשבת. ואפילו אם הייתה שקיית על העץ מערב שבת ורוצה להכניס לתוכה חפצים או להוציאם אסור, ואם הייתה השקית מונחת על מסמר התקוע בעץ מותר.³

רביעי | ישיבה על ערסל המחובר לעץ

כשם שאסרו חכמים להשתמש באילן בשבת, כמו כן אסרו להשתמש בצדדי האילן, אבל

בצדי צדדיו מותר. מטעם זה דנו הפוסקים בשאלת השימוש בערסל שאינו מחובר ישירות לעץ אלא תלוי הוא על מוט שמחובר לעץ, ולמעשה כתבו הפוסקים, שמותר להשתמש בערסל זה בשבת, רק כאשר העץ יציב ולא מתנדנד בשעת השימוש בו.⁴

חמישי | הרחת צמחים ופירות מחוברים

פרי שעומד לאכילה, אסור להריח בו בשבת כל עוד מחובר הוא לעץ, שמא יתלוש את הפרי על מנת לאוכלו. אבל מותר להריח צמחים ריחניים המחוברים למקור צמיחתם, מפני שאין למריח סיבה לקוטפם, שהרי אפשר להריח אותם בעודם מחוברים. אלא שאם בא הריח מענפי העץ, אסור לאחוז בידיו את הענפים בכדי להריחם, משום שדינם הוא כדין אילן שאסור להזיזו.⁵

שישי | העמדת בהמה על יד עשבים על מנת שתאכל

מותר לאדם להעמיד את בהמתו על יד עשבים מחוברים כדי שתאכל מהם, ואין בזה איסור "קוצר", משום שהבהמה אוכלת לעצמה, ואף שהצטוונו על שביתת הבהמה בשבת, אין צורך להקפיד על כך שתשמור שבת בעצמה.⁶

מקורות:

1. עירובין ק, א; ביצה לו, ב; רמב"ם הל' שבת פכ"א ה'; טוש"ע ונ"כ ושו"ע אדה"ז או"ח סשל"ו ס"א-ב; שש"כ פכ"ו, הע' מה בשם הגרש"א; פסק"ת סשל"ו ס"ב. 2. שו"ע אדה"ז או"ח סשל"ו ס"ד וס"ח (עשבים); שם סכ"א-ב; וראה אגלי טל מלאכת קוצר סקמ"א; קצוה"ש סקמ"ב בדה"ש י (נגיעה והשענות); שם סק"ג (ריצה); וראה מ"ש בזה בפס"ת סשל"ו ס"ז. 3. טוש"ע ונ"כ או"ח סשל"ו ס"א; שו"ע אדה"ז שם ס"א וס"כ; פסק"ת שם ס"ג וסכ"ג. 4. שבת קנה, א; טוש"ע ונ"כ או"ח סשל"ו ס"ג; שו"ע אדה"ז שם; שש"כ פכ"ו סט"ו. 5. שו"ע אדה"ז או"ח סשל"ו ס"ד וסט"ו. 6. שמות כג, יב (שביתתה); שו"ע אדה"ז או"ח סשכ"ד ס"י.

היסטוריה!
סמט לרב זמין מכל העולם גם בווטסאפ
055-7081737

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

הזמן גרמא

אמירת פרשת הנשיאים

יצד יתכן שכאו"א מישראל יאמר פרשת כאו"א מהי"ב נשיאים עם ה"יהי רצון" (שיאירו עליו האורות וכו' שבקדושת שבת זה) - והרי כל אחד מישראל הוא רק משבט אחד. ועל כרחך צריך לומר, שכאו"א מישראל (אפשר שיהי') כלול משאר כל ישראל (השבטים), ועד שכאו"א מישראל אפשר שיקבל האורות של כל השבטים, שאז אמירת הנשיא וה"יהי רצון" אפשר שתהי' על הוודאי - ש"יאירו נא עלי כל ניצוצין כו' וכל האורות כו' הכלולות בקדושת זה השבט כו'", מכיוון שאפשר הדבר שיש לו שייכות לכל השבטים.

לקו"ש ח"ב עמ' 20

25,000 ש"ח בבר הזוגרלו.

חברי אגודת התומכים של "מכון הלכה חב"ד" מקבלים את ספרי והפקות המכון, ומשתתפים בהגרלה שבועית ע"ס 1,000 ש"ח תרומת מחסני מזון "שלם וקח"!

אלו 25 הזוכים בשבועות האחרונים:

ר' מיכאל מיכאלשוילי, קרית מלאכי	הגרלה #14	ר' בראל אמיר, רחובות	הגרלה #01
ר' ישראל אלמנוב, לוד	הגרלה #15	גב' נועה חזן, קרית אתא	הגרלה #02
גב' מרים רודניצקי, באר שבע	הגרלה #16	ר' ירון צינדה, הרצליה	הגרלה #03
ר' קאפיט אלכסנדרה, רחובות	הגרלה #17	גב' נועה בדיחי, צפת	הגרלה #04
גב' מיכל בן-שמעון, קרית מלאכי	הגרלה #18	גב' חיה פרנקל, תל אביב	הגרלה #05
ר' מ"מ ידג, מגדל העמק	הגרלה #19	גב' חיה מושקא אביעד, לוד	הגרלה #06
גב' ברכה מזרחי, עמנואל	הגרלה #20	ר' אליהו וגנר, בית שמש	הגרלה #07
גב' אירית דיין, חיפה	הגרלה #21	ר' שמעון בר, הרצליה	הגרלה #08
ר' יחיאל יעקובוביץ, צפת	הגרלה #22	גב' חנה סלהוב, קרית אתא	הגרלה #09
ר' תום אדלשטיין, נצרת עילית	הגרלה #23	ר' מ"מ ליכט, בית שמש	הגרלה #10
ר' שלמה אפרמיאן, ראש העין	הגרלה #24	ר' אלישע קצבי, רמת אביב	הגרלה #11
גב' שירה רביבו, רמת גן	הגרלה #25	גב' נאורה מזרחי, חיפה	הגרלה #12
זה יכול להיות אתה!	הגרלה #26	ר' שלום בער קדוש, כפר חב"ד	הגרלה #13

מתנה
יוקרתית
למשתתפים עד
פורים בלבד!

להצטרפות חייגו כעת:
02-3011770, או באתר smslarav.co.il
בדף ההרשמה המאובטח.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

כסחב"די? אתה יכול!

MEIR KOLTON

**"הלכה למעשה פסח"
רב המכר שמסדר
לכם את הפסח**

ליקוט מקיף והדרכה בשפה
ברורה המאפשרת עריכת פסח
חב"די למהדרין.

ההגדה העומדת

- תופסת מקום קטן בשולחן הסדר
- לא מתלכלכת
- עימוד חכם וחדשני, סוף קטע בסוף עמוד!
- **בלעדי: הנחיות הלכתיות ומנהגי הרבי לאורך כל ההגדה**

התשובות לכל השאלות חובה בכל בית!

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

הפצה V

- אתר חב"ד שופ
- חיש - הפצת המעיינות
- בחנויות ספרים המובחרות

מחיר מיוחד לכמויות | לשלוחים ומוסדות 02-3011770